

LA SOCIÉTÉ D'ASSURANCE
CONTRE L'INCENDIE
De Hambourg-Brême.
ՀԱՄԲՈՒՐԳ-ՊՐԵՄ
ԱՅՏԵՆ ՍԵՒՈՒՐԹԵՍ ԳՈՒՄԵՐԱՆԵՍՏԸ
Մէջգիր գումարանակ, խանէ, մո-
պիւնակ, էմթան վէ ըսորիւնակ էյէ
գաւըլ սիւրբակ խանէ: Գաւթակտա
Գաւթակիւն ազգաղընան 4 նիւթո-
լու մաղաղատան պաշտէնի միւսիւ
էնթ: Էնթիւնիւն միւրաճանակ խոր-
միւսի:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ՖԷՆԵՐՏԷ ՊԻՐ ՄԼԻՔԹԷՊ ՃԷՄԻՅԵԹԻ

Բազար կիւնիւ պիւր իշ զըմբնտաւ, սաաթ սէքիզ բառտէլէրինտէ փէնէրէ կէշէրէք, Բուժմիլէթ ինտէն պիւր տօս-

Զօթմուճուճ տախի շու մէսէրէթ ճէմիլյէթ ինէ տախիլ օլանլարտան պու-

Պու զաթլար թարաֆընտան այրը այրը կէօրտիւկիւմիւզ հիւսնի ըրտէթ վէ թալթի իֆ չէօյլէ տուրտուն, նուճ գ-

Պատէհու եէտի սէքիզ գըթա տա- հա նուճ գըթա սէօյլէնիւմիւզ, վէ նիհա-

Աւտըլըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, շու մէսէրէթ վէ ճէմիլյէթ տէն մագստու

Ծու հիւքեպէտէն եալընըզ մագս- տիմիլ, Բուժմիլէթ ի զէվաթը մէդա-

հէթլէ, հագ գըլա իֆթ իխար իթ մէք- տէ տիր, վէ իթ մէլի տիր, չիւնքի մէդ-

Բուժմաբ պու սէնէլէրտէ, պուլիւն գուլվէթ լէրիլյէ մէքթէպլէրիւնէ չա-

Խշիթ տիլիմիլէ կէօրէ, մէքթէպիւն քերասընը, պիր թագըմգալթար, հա-

Պու կիւնլէրտէ, Գալաթա տախի պիր գըզ մէքթէպիւն աշարագ, ճիգ-

Ֆէնէրտէ ինչա իթ տիրմէք նիլյէթ ին- տէ պուլուճուճլարը պիւլիւք մէք-

Մէքթիւր մէքթէպիւն 15- յիշ 10- լարտան պաշգա, պիր ե-

Լաէֆ իտէճէք շէյթի, պիզտէ իսէ մէքթէպլէրիմիլ կիւնտէն կիւնէ զի-

Խմար Բուժմիլէթ ինիլ վէ ալէլիսու- տուս զաղէթաճըլարընը շու իթ թի-

Լէվընթ Հէրըլտա օգուճտու- ղունա կէօրէ, տէվլէթ ի Ալիեէ իլէ

թինէ պէեան օլունմուշ իսէ տէ, սէ- փարէթի մէքթիւրէ թարաֆընտան

—Կէշէն ճուճա կիճէսի, Զինճիլի խանրնտա ըէհին իլէ ագճէ վիլէն պիր

—Տէմիր եօլ ինչա իտէն միւսիւ Հէն- րի Պարիօա Բուժլի տէմիր եօլունուն

—Պանգը Օսմանի տիրէքթ օրու միւ- սիւ Տըվօ կէշէն հաֆթա Տէրիսաա-

—Արնալուտ քէօյիւ մէլիսանէճիլէ- րինիլ ուսթիս պաշըս պիրինէ օլան

Լօնտրատա պուլունան Գօնթլանտ նամլինիլիլ զուճանեաթը թարաֆըն-

—Իքթրտէ թալ ու նէշը օլուն- մտեա պաշլամըլ օլան ինթիպաճ նամ

Լօնտրատա պուլունան Գօնթլանտ նամլինիլիլ զուճանեաթը թարաֆըն-

Եկէր գուճանեա մաճալ ինթիլարը ուլուճու մէարիֆ նիեթ ի խալիլէալնէ

Միւլիւքեան պիրատէրէր Մաճուտ վաշաաա 220 նօմլըօլու տիւքընանլէ-

ՆԷՎԻՑԷ

ԱՎԹԹՐԻԱ ԻՄԲԼԻՐԱԹՈՐՈՒՆՈՒՆ ՎԷՆԷ- ՏԻՔՏԷ ԻԴԱՄԷԹ ՎԷ ՀԱՐԷԻԹԻ

Իմբէրաթ օր վէ գըրալ, զիւսաֆէթ ի խուսուսիէտէ բօլիթ իգաաան հիլ

Ալաֆընկա տպրիլ ճ ինճի կիւնիւ ախչամ օլտուղու էննատէ Սան Մարգօ

Օ ախչամ վէրիլէն միւքէմէլ պալօ- եա իմբէրաթ օր վէ գըրալ կիթ մէգ-

Իմբէրաթ օր վէ գըրալ սարայտա կէրինէ պիթ իլիք օլարագ, հէր իքի-

Գըրալ աաթիլ իւզըն սապալաեըն էրքէնճէ գալթըլ, թըրաշընը եա

Լօգանթալարտա օլան զալէպէլիլէ կէլինճէ, պունլարա կիրմէք միւմքին

Ապրիլին 6 ընճը կիւնիւ սապալա- եըն ալաֆընկա 9 տա իւքէրաթ օր վէ

քիպէն, լիտուան օլտաւրնա աղիմէթ իյ-
լէմիլէր: Օրատա պուլունան իքի
Ֆրրգա բիւնտէ վէ ալթը պէօլիւք
սիւարի վէ պիր ալայ ալթը վէ պիր
խալլի թօք օլտարաք 20 պիւնտէն միւ-
րէքքէպ պիր իթալեա օրտուոու մէվ-
նուտ պուլունանու տուր: Էհալի էր-
քէնտէն օրտա թէճէմիւ իթմիլ վէ
հիւքմարարար մոխսուս մուվադգաթ
պիր քէօքք Եարալտըրը միսիլու վիւ-
քէլա վէ սայիրէ իչին մախսուս մահէլ-
լէր հազըրլանմիլ տոր:

Օրատա պուլունան ասքէր իթալեա-
նըն էն էյի ասքէրի պուլունանու տուր:
Միւշարիլէյհիւմա աթ իւզէրիւնտէ
պուլունանուգլարը հալտէ, ասքէր պիր
միւքէմէլընսմի կէչիտ իծրա իթմիլ վէ
իմէրաթ օր, գըրալը, ասաքիրին ին-
թիզամը հալինտէն տօլանը թէպիրք
կյէմիլ տոր: Մուախիսարէն, մէղքիւր
քէօքքտէ միւշարիլէյհիւմա գահվալ-
թը իտիւ, էօյլէյի պիր սաաթ կէչէ-
րէք օրտա հարէքէթլէ, էիտօ Եադ-
լըք քէօքիւնէն աղիմէթ վէ կիտօ պիր
ուֆագ ատա օլտուղունտան, միւշա-
րիլէյհիւմա գալընա վէ սայիր թէ-
մաշաեա շաեան մահէլէրինի սէյր
պուլունանուգլար վէ սաաթ 5 տէ հա-
րէքէթլէ վէնէպէք սարաեանա ալտէթ
կյէմիլէր տոր:

Մարայտա պիր աղ րահաթ իթալե-
տէն սօնրա, միւշարիլէյհիւմա սարա-
եան էնէմէք սալունունա կիրիպ, պիրին-
նի սանտալեաեա իմէրաթ օր օթ ուր-
տուղու վէ սաղրնտա բըրէնսէն Մար-
կըրիթ վէ սօլ թարաֆընտա իթալեա
գըրալը պուլունանուղու վէ սայիր բը-
րէնսէր վէ արշիտիւքլէր սայիր մէվ-
գըրարտա պուլունանուգլարը վէ վիւ-
քէլա վէ Ալթըրիւնըն րօմա վէ իթալ-
եանըն վիէննա սէֆրիլէրի վէ իւմէ-
րայի ասքէրի վէ պէօլիւք մէմուրին
տախի սըրասըյա օթ ուրտուգլարը հալ-
տէ թաաթ օլունանու վէ տալթիլէր
150 զաթ տէն իպարէթ պուլունանու
տուր:

Թաաթն նիհաեթիլնտէ գըրալ ա-
էաղա գալգարաք, «Ալթըրիւ իմէր-
աթ օրու վէ Մահարիսթան գըրալը
մուհիպալի աղիւք սըհէթիլնէ վէ ի-
քի միլլէթլէրին տայիմի սէրլէթ ու
իթիլիֆաղարնա պատէնուլ օլու-
եօրում» տէյի Ֆրանսըզա սէօյլէմիլ
տոր: Պատէհու իմէրաթ օր սանտա-
լիլէօնտէն աեաղա գալգարաք, «հադ-
գըմտա օլան հիւսնիւ գապուլ իւզէ-
րինէ քեամիլէն միւթէյէքքիւր օլա-
րաք, զաթը հալմէթ մէապարը միսիլ-
լու մուհապալթի քեամիլէ իլէ մէմ-
լու պուլունանուղում հալտէ, պէն տա-
խի հալմէթլու իթալեա գըրալընըն
վէ խալտէնտէ գըրալիս սըհէթիլէրի-
նէ վէ իթալեանըն իլիֆաղ հալինէ
պատէնուլ օլունում» տէյի Ֆրանսըզ-
ա ճէվալ վէրմիլ տոր:

Միւշարիլէյհիւմանըն Եէքթիլէրի
սըհէթիլնէ վէ իքի միլլէթ նամընա
պատէնուլ օլունարընըն, մէվնուտ
պուլունան տալթիլէրէն էյի թէհս-
սիլի օլունա, օ էսմանտէ սարայըն տըլա-
րընտա օլանսլորա պու հալաքս կյէտի-
կինտէն, իմէրաթ օր վէ գըրալը կէօր-
մէք արգուսիլտէ պուլունանուգլար տոր,
վէ միւշարիլէյհիւմա պալլ օնա չըգ-
տըգլարընտա, էհալի թարաֆընտան
«Եաշալըն Են» պաղըրըրմիլ տոր:

Մուախիսարէն միւշարիլէյհիւմա խա-
նէտանլարըյա պէրապէր սանտալա-
րա րաքիպ օլտարաք, Ֆիւնէթ թէաթ-
րօսանա աղիմէթ իթմիլէր վէ թէ-
աթթօ ֆէվգ էլաեա սուրէթ տէ տօնա-

տորապ, քեաֆֆէյի մէմուրին իւնի-
ֆօրմայարրյա օրատա հադրը վէ թէ-
աթթօա ֆէվգ էլաեա սուրէթ տէ զա-
լապալըք պուլունանու տուր:

Միւշարիլէյհիւմա լօճաեա կիրաթ-
տէ, էհալի աեաղա գալգարաք «Եա-
շալըն Են» պաղըրըրմիլ վէ մուղի-
գա Ալթըրիւ հալալարը թէհէննիւ-
մէ պալլամըլ վէ մէհնուր մուալլիմ
Տէսարինօնըն, իմէրաթ օր վէ գըրալ
իչին Եարալը օլտուղու հալա շալըն-
միլ տոր: Ալաֆրանկա սաաթ 11 տէ
միւշարիլէյհիւմա թէաթթօա չըգըպ
սարաեա ալտէթ կյէմիլէր տոր:

Իթիլէյի կիւնիւ սաաթ օնտա միւ-
շարիլէյհիւմա սանտալարա րաքիպ
օլտուղարը վէ բըրէնս վէ արշիտիւք-
լէր պէրապէր պուլունանուգլարը հալ-
տէ սարայտան չըգըրմիլ վէ օ արա-
լըք տօնանմա տօնանըպ գարաաեա
վէ տէնիլտէն թօլարա աթըրմիլ վէ
սանտալ, պէլ սէֆրինէտէն իպարէթ
օլան Ալթըրիւ ֆիլօսոֆա տօղըրուպ
իմէրաթ օրըն վարօրու օլան Միւրա-
րա Եանալմիլ տոր:

Միւշարիլէյհիւմա վարօրա չըգըպ,
պիր միւտտէթ միւսահէպէթտէն սօն-
րա գըրալ իմէրաթ օր իլէ գուճադ-
լալապ վէտա իթմիլ վէ արշիտիւքլէր
վէ բըրէնսէր տախի վէտալալարաք,
գըրալ վէ բըրէնսէր սանտալա րաքի-
պէն սարաեա ալտէթ կյէմիլ վէ Ալթ-
ըրիւ ֆիլօսոֆա Բօլա իմանընա միւ-
թէվէճիլէն վէնէտիլտէն հարէքէթ
կյէմիլէր տոր:

Իմէրաթ օրըն մայթիլնտէ պուլուն-
անա պալ վէրիլ գօնթ Անտարի վէ
պաղը վիւքէլա վէնէտիլէ ալտէթլէ,
պիր իքի կիւն սօնրա վիէննաեա միւ-
թէվէճիլէն հարէքէթ իթմիլէր վէ
գօնթ միւշարիլէյհիւ պիր գալ կիւն
իթիլալալա իչին իմէրաթ օրտա
րուխաթ ալմիլ տոր: Իմէրաթ օր մու-
շարիլնտէ պուլունան վիւքէլա վէ մէ-
մուրինէ իթալեա գըրալը թարաֆըն-
տան նըշանլար վէ պաղը Էնֆիլ գու-
թուլար վէ սաաթ միսիլլու հէտիլէ
իթա գըրմիլ տոր:

Ալթըրիւ իմէրաթ օրու, իթալեա
գըրալը մախտուղարըն Սէնթ Էթիլէն
նըշանընը կըրան գըրօսանըն իթա իյ-
լէտիլ միսիլլու, գըրալը մայթիլն
տէ պուլունանլարա տախի Ալթըրիւ
միւթէվէթ նըշանլարտան իթա օլուն-
անու:

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԻՐ

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին, 16 ապրիլ

Գալանինի մէշուրթանըն 15, 16, վէ
18 ինճի մատտէլէրինն իլլաքը հադ-
գընտա մէպուսան մէճլիլինէ թադ-
տիմ օլունան լայիհա, իքինն տէֆա
օգուլունուգլար վէ բըրէնս տը Պիդ-
մարդըն իրաա կյէտիլ պիր նութը-
տան սօնրա, գապուլ վէ թաաթիլ գը-
լընտը: Միւշարիլէյհիւ բըրէնս տը Պի-
մարդ, իչպու նութ գուլունա բարանըն,
մուախիսարէն թահթը իրաաթիլնտէ
օլտարաք ապա կյէտիլ մէճլիլտէն պէ-
րու միւշարիլէյհիւ նուֆուղու չօղալմիլ
օլտուղունտան, մէղքիւր պէնտէրին
իլլաքը իճապ կյէտի տէմիլ տոր:

Վիէզպատէն, 18 ապրիլ

Իմէրաթ օր կիլիսօմ շէհրիմիլէ միւ-
վաեթլէթ կյէտի:

ԱՄՆՐԻԳԱ

Նուվէլ-Օրլէան, 16 ապրիլ

Ճիւմհուրիլէթ իլէ սէրպէթիլ թա-
րաֆարանը պէյնիլտէ պու քէրէ հա-

սըլ օլան իթիլիֆադ, լուիդիանա է-
հալթի մահալէմիլ թարաֆընտան
թաաթիլ օլունում:

ԻԹԱԼԻԱ

Նաբօլի, 18 ապրիլ

Ալմանեանըն րօմա սէֆրի միւսիւ-
րէօտըլ շէհրիմիլտէ պէրլէնմէքտէ
տիլ: Սէֆրի միւշարիլէյհիւ իմէրաթ օր
կիլիսօմ թարաֆընտան գըրալա խաթիլ
տէաթի իլէ պիր նամէյի համիլ օլունու-
ղու սէօյլէմէքտէ տոր:

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Պէլլըրատ, 18 ապրիլ

Բըրէնս Միլանըն էմիլ իլէ Եէնի պիր
սիքիլէ պաալաճադ տոր:

ԱԼՄԱՆԵԱ ՎԷ ՊԷԼՃԻԳԱ

Պըրիւսէլ, 16 ապրիլ

Խարիճիլէ նազըրը գօնթ տ'Ասքըր-
մօն—Ինտէն, միւսիւ Տիւմօրթիլէնին
սիւալիլնէ վէրտիլի ճէվապընտա, տիւն-
քի կիւն ալընա Ալմանեա նօթապ
Եէնի պիր վադընը շամիլ օլմաեալ,
Եալընը հուգուգը միլէլ Էսապ իւզէ-
րինէ պահա կյէմէքտէ օլտուղունու
սէօյլէտի: Մէղքիւր նօթաա Ալմ.ն.
Եա Պէլլիգա զադէթալարըն սէրպէ-
սիլէթիլնէ խալլէ կէթ իրմէք արգու-
սունտա տոր տէյի օլունան թէվա-
թուրու Պէլլիգա հիւքիւմէթի Եալա-
նա չըգարմապը հադգընտա օլան ֆըգ-
րայը օգուտու: Թարաֆէյնտէն ալը-
նըպ վէրիլէն քեաֆֆէյի նօթալարըն,
քէմալ տէրէճէ տօսթանէ պէեանաթ
իլէ վէ շիֆահէն թէսլիմ օլունում
ղունու պիլտիլմիլ տոր:

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 17 ապրիլ

Թիմարէթ նազըրը սապըք միւսիւ
Տէսէիլիլնէ վէֆաթ կյէտի:

Ալթըրիւ վէ Բուսիա տէվլէթլէրի,
Ալմանեանըն Պէլլիգա տէվլէթիլնտէն
իթիլիլ մաթլուպաթը թաաաղուպ
իթմէքտէ տիրլէր տէյի պիր թէվա-
թուր կէզմէքտէ տոր:

Բարիս, 17 ապրիլ

Բուլմէլի տէմիլ Եօլ թահվիլաթընըն
ֆիւսաթը գալիլ թուլթուլադտա տոր:

ԱԼՄԱՆԵԱ ՎԷ ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա, 17 ապրիլ

Պօստաա պէօլիւք տուրկուլուգ
հիւքմ իթմէքտէ իսէ տէ, ֆիւսաթլար
գալիլ թուլթուլադտա տոր:

Թունա սուլարը թաաալարըն էօնիւ
ալընադ իւզըն իթիլ իսադ օլունան
թէտապիր էմիլիլէթ պալալ օլունամադ
սուրէթ տէ տոր:

Լիւքսարման, 17 ապրիլ

Իմէրաթ օր ֆիլթաճա գաաթար
սէյր ու սէյեահաթ կյէտի:

Վիէննա, 19 ապրիլ

Պօստաա հալա տուրկուլուգ միւ-
շահէտէ օլունամադ տա տոր: օեուճու-
լար իլ իթմէմէքտէ տիրլէր: պուլուն
իլէ պէրապէր, էսհամֆիլաթը գալիլ
վէ Եիւքէյէ մէյեալ տոր:
Իմէրաթ օր հաղթէթլէրի, հալա
Տալմադեաա սէյր ու սէյեահաթ կյ-
լէմէքտէ տոր: միւշարիլէյհիւ հաղթէթ-
լէրի հէր Եէրտէ հիւսնի թէվէճիլէ
գապուլ օլունամադ տա տոր: Իմէրա-
թ օր հաղթէթլէրի Չիլիօտա Գաթօ.
Լիւք վէ Բուլմ Բաբալարընը հուգու-
լունա գապուլ կյէտի:

ԱԼՄԱՆԵԱ ՎԷ ԻԹԱԼԻԱ

Պէրլին, 19 ապրիլ

Ալմանեա իմէրաթ օրու, իթալեա
գըրալընա պիր նամէ կէօնտէրիպ,
մէղքիւր նամէտէ իթալեաեա աղիմէթ
իտէմէտիլ իչին իլլաքը թէսիլիլ կյ-
լէմիլ տոր:

ԹԻԻ ԶԱՐԻԹԻ

Լիւբրուլ 19 ապրիլ

Միւ. Ն. Օր. բամուղու 8 1/8 1/4
Տօլար էյի ճիւն 8 1/4
Պու կիւնքի սաթը 10,000 պալա
Բիւցա տուրկուն

ՍԱՐՐԱՅԻ

Լոնտա, 19 ապրիլ

Էսհամը Ումուլի ալըրը 45 1/2 5/8
» » գաաաթը 45 5/8 5/4
65 » 72 7/2 1/4
69 » 54 1/4 1/2
Պոն տիւ թըգըր (Սէրիւ. Բ.) 84
1875 82 5/8 7/8
Ինկիլիպ գօնսօլիտի 95 5/8

Բարիս 19 ապրիլ

Էսհամը Ումուլի գաաաթը 44
1869 275
1875 268 25
Ումուլի շիւքիլաթի սէհիլիլ 125
Ֆըրանսը ֆօնտու 5 օլ 102 82 1/2
» » 3 օլ 85 72 1/2
Կիւլաթ 70 70

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՐ

Էս. Ում. ապրիլ 3 ազլամ գար. 48 22
» ապրիլ 3 սապալ ալըրը 48 27
» Էն Եիւքէյէ 48 28
» Էն ալաղը 48 28
» Սաաթ 5 48 27
Խաթիլգըր 1865 555
» 1865 560
» 1869 277
» 1872 84 1/2
» 1875 265
Ֆրէտի ժէնիլալ գ. ք. 12 5
Սաիլթէ ժէնիլալ ազսիլալը գ. ք. 8 8
Սաիլթէ Օթման գ. ք. 8 55
Սաաալալ պանգալը ազսիլալը գ. ք. 8 27
Շըմէնտը ֆէր սէհիլիլ 126 75
Թարալալ հիւսէլէրի 560
Լօրիւմ մաալիլի ազսիլալը 77
Գուրօն սըսիլ օտու փարա 85
Ազ ճէ ֆալիլ 6
Բէրօր կէլճէք 4
Հէվալսիլ 4

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՐ

Ինկիլիպ իրաալը 110 05
Ֆրանսը ալթուլու 87 55
Բօլ 89 15
Գըրմիլ ալթուլու 51 10
Պէլլալ մէճիլիլ ֆարգը 101 55
Մէթալէ ֆարգը 105 05
Պաղը 128 00
Պէլլիլ 104 50
Գաապօն գալմէսի գալթը 8 54

ԱՅԳԱՅԻՆ

ՀԱՅԳ Կ'ԱԻԼԵՆԱՆ ԹԷ Կ'ՊԱԿՍԻՆ

(Տիւնքի նիւսիլտէն պաղըյէ)

Սալալն հին ժամանակներն երբ Հայաս-
տան իր քաղաքական զէրքը կորուսելու
վրայ էր՝ ներքին երկպառակութիւններ և
արտաքին պատերազմներ, հալածանք և
զաղթակիւնութեան հարկն ունալ զորա-
ւոր և աղէտալի պատճառներ չեղան Հայոց
նուաղութեան, այնպէս որ տաննիլնք քսան
միլիօնէ աւելի ժողովուրդ մը հետգնտէ
քիչալալ լատ աւանայն հաւանակաւուն-
թեան տան միւսօն մնացած սիտիլ ինչին
երբ Ռուսիան իրաւունքիլնէ իր վերջին
չուշը իչէք: Այս հաւանական թիւն իրիւ
հիմ բունելով՝ եթէ մինչ ցարդ կրօնա կան
հալածանաց, աղբալուլ օրինալ և օտար
ազգեցութեանց զոհ գացող Հայերն ի հա-
մար աւնուլն, պէտք է հեռեցընել որ հինգ
զարէ ի վեր Հայք կիւսովն պալիսած են,
Եթէ ստոյգ է, թէ և մեղի կապիւմէլի կը
թուի, թէ այժմ հինգ միլիօնի չափ Հայ
կայ ալաարհիս երեսը: Եթէ ճշգրիտ ազգա-
համար մը կատարուելով խնդրը ստուգուի
թիւնս այս գումարը կիւսովն իլնէ: Եւ
արդարեւ Հայաստանի արդի անապաղով վի-
ճակն՝ որով բունադաւալ ամէն տարի հա-
զարաւոր Հայեր՝ երեսն կիւն և դաւալներ
թողլով՝ այս անդր կ'ապալեն և ստեպ
կ'կորնչին, հարաաահարութիւնն, հաղոր-
դակցութեան դժուարութիւնը, աւու-
տրական գործոյ թոյլութիւնն, արուեստ-
ալի չգոյլթիւնն, Երկրագործութեան յե-
տադիւնութիւնն և հետեւապէս ծանր ջը-
ւորութիւն մը մեղի այս տիտու ճշմարտու-
թիւնը կ'իթելադրեն թէ Հայերն բազմաշու-
լու տարրերէ զուրկ կ'գտնուին և հալու-
թէ երկուքուկէս միլիօն ցանցաւ, իրարու
անհաղորդ և բարոյական ու մտային աղ-
տից ենթակայ ժողովուրդ մը կ'ներկայա-
ցընեն: Իրուսաց իշխանութեան ներքեւ և
զուլ Հայք, որոց թիւն վեց հարիւր հազա-

րի կ'անեն, թէ՛ ան Երևոյթս՝ կտա-
վարական պաշտպանութիւն կ'ապշին, և
նիւթակաւ բարորութիւն մ'ու անդորրու-
թիւն մ'որ՝ ճարտարութեան, վաճառա-
կանութեան գործողութեան նպատակով
կարող են բարեկեցութեան մ'ընդերքն ա-
ւելցնել, և հետեւապէս բազմամարդու-
թեան, բայց ըստ որում ուրիշ տեսակ քա-
ղաքային կապանք կան որ ազատութեան
և հայրենասիրութեան զգացումները կ'աշ-
կանցեն, և ինչ որ Հայք վարչապետ ապահո-
վութեան կ'անեն, կ'որոշեն քաղաքական
ազդանաւ օրինակ ներքոյ գործութեան և շա-
տորի տակաւ առ տակաւ հայրենի շրջա-
նէն կ'հետանան, կ'օտարանան, և աշա-
ղին ազդի մը հետ կ'խմորին: Նոյնպէս
նշեկատարի և Պարսկաստանի Հայոց վը-
րայ այս վերջին օրերը հրատարակուած տե-
ղեկութիւնները ցոյց կ'տան թէ Հայք ինչ
ահագին կորուստներ ըրած են և ինչպէս
բազմամարդութեան բնական զորութիւնն
ջատուելով աղիտութեան և աղէտից զօ-
րութեամբ, այժմ հազիւ հարիւրին տասն
մնացած կ'երևին այն երկիրներուն մէջ՝ ուր
Հայք իրենց գործունէութեամբ, առու-
տուրով և արթնութեամբն ձոխացեր և
բազմացեր էին:

Իսկ գաղով ուրիշ հետաւոր տեղերու ցիր
ու ցան զտնուած Հայոց ըստ մեզ՝ անհա-
ղորդ գտնուելով ազգային մարմնոյն հետ
որ ըստ օրէ պիտի անհետին զիրենց շրջա-
պատող ցեղերու մէջ: Իրաց այս ցաւալի
վիճակէն բնաւթս կ'հետեւի որ Հայք առ
հասարակ երկրաշարժական համեմատու-
թեամբ աւելնալու տեղ թեւարանական
համեմատութեամբ կ'նուազին՝ ուրիշ ազգաց
նուազման պատճառներէն դատ՝ ունենա-
լով նաև ազգութեան պատճառն:

Ոտոյգ է որ ամեն կամ նուազման շար-
ժաւթիւններն նոյն ժամանակի մէջ, նոյն
ատմութեան շին ներքոյ օրերն ամեն ժողո-
վորոց վրայ, այլ տարբեր տարբեր պայ-
մանեալ շրջաններու մէջ աւելի կամ պա-
կաս կ'անի կամ կ'նուազի ժողովուրդ մը
յաջող կամ ձախող պարագայից բերմանց
համեմատ, և թէ Ամերիկայի Միացեալ
Վաշինգտոն ուր 25 տարուան միջոցի մէջ
բնակիչները կրկնապատկեր են, և նոր աշ-
խարհի գրեթէ ամեն երկիրներն՝ ուր գաղ-
թականութեամբ և այլ ներքին նպատա-
ւոր հանգամանք բնիկները չոյն չըլնանին
մէջ եռապատիկ, քառապատիկ աւելցեր են
մեր ժողովուրդեան իրեն օրինակ և բազ-
դատութեան կ'տեսնեն կարող բերել,
ստոյգ է որ ինչպէս Պատգիս՝ Մօր թոնէ
վիճակազրկին խաղաղութեանց վրայ յեն-
լով կ'ըզէ (1833) բազմամարդութեան ար-
դի շարժումը հիմնաւորով, թէ թուրքիոյ
555 տարի ալեք է որ ժողովուրդը կըրկ-
նապատիկ, Չուլցիքի՝ 227 տարի, Ֆրան-
սայի՝ 158 տարի, Սլոնիոյ՝ 116 տարի,
Հոլանտայի՝ 100 տարի, Գերմանիոյ՝ 78 տա-
րի, Ռուսիոյ և Ալիւիոյ՝ 45 տարի, բայց
այս ևս ստոյգ է, որ երբ պատուհաս մը,
ժամանակ, սով կամ պատերազմ ժողո-
վորեան մէջ մեծ մասը կ'ընէ, իսկոյն բազ-
մամարդութիւնն արտոյ ընթացք մը կը
բռնէ: Որովհետեւ բանտները քննալով օ-
րող չէր կ'աւելնայ, երկրագործութիւնը
կամ նոր ճարտարութիւն մը կ'արագանայ
և իսկոյն ժողովուրդն աճելու կ'նկրտի:
Այսպիսի պատուհասներ պատահեալ են
Ալիւի, և սակայն կ'տեսնենք՝ որ ժողո-
վորեան թիւը մնայուն, նա մանաւանդ
նուազման մէջ է: Եւ ինչո՞ւ, միթէ Արեւ-
ելոց բնական զօրութիւններն ընդհատ
զօրաւոր են քան Եւրոպացոցը, միթէ Հայ
կանայք նուազ արդատաւոր են քան Եւրո-
պացիք, ոչ երբէք: Այս ահաղին տար-
բերութեան պատճառն կ'կոչանայ մասնա-
ւորապէս ստացուածոց և կենաց անապա-
հովութեան մէջ, որով զորամարդութիւնը
ծանր աղէտից կամ բռնութեան ժամանակ
կը թաղչին կամ հողատիրներուն և զրա-
մատներուն հետ անընթիվ վայրեր կ'տա-
րազրին, երկիրն անհալկ, առուաւորը
զրկելէ անհոյս, գործաւորներն աշխա-
տութիւն զուրկ և աւեր պարէնի կարօտ
կ'մնան, և հետեւապէս սպառնալի և դո-
յութեան միջոցները պակսելով ամուսնու-
թիւնները կ'ազգրին, նոր նոր թշուառու-
թիւններ կ'ծագին և ժողովուրդեան մէջ
բացուած վտանգը լեցնելու գործիքը կը
սկստանան:

Քանի որ դաւաճարեալ Հայոց վրայ է
մեր խօսքը՝ չենք կարող աւարտել զայն ա-
ռանց ակնարկի մը նետելու Չմիւսնիոյ Հայ
ժողովուրդեան վրայ, որ իր համբաւեալ
լուսաւորութեամբն, քոքը Ասիոյ ամենին
լուսատեան քաղաքը բնակելու առաւելու-
թեամբն ու բարեկեցութեամբն պարտա-
ւոր էր բացառութիւն մը լինիլ գաւառա-
բնակ Հայոց ցաւալի կացութեան մէջ:
Իսկ, մեր ստացած տեղեկութեանց նա-
յելով Չմիւսնիոյ ժողովուրդն ալ տասն
տարուան շրջանի մէջ գրեթէ կիսովին ճը-
ռազած է: 1864 ին պաշտօնապէս եղած
ազգահամարին համեմատ՝ քաղաքս 21200
արտ Հայ կար մեծ ու վտար, 1868 ին այս
թիւն 130 ի իշեր էր, այսօր վեր ի վերայ
հազիւ 1200 Հայ կ'ընտան: (1) միջոցեւ
Յոյներն ու Հրեաներն օր ըստ օրէ կ'աւել-
նան և իրենց թաղերը բնակութեան հա-
մար նեղ գտնելով՝ մերինը կ'արշաւեն:
Եթէ այսպէս Չմիւսնիոյ համար, որչափ
ևս առաւել ուրիշ գաւառացիք համար,
ուր ամենա խախտելի աղբիւրն աւելի
շատ են, և որոց վրայ մեր ըրած իւր հո-
ղածութիւններն չափազանցութիւն չեն
համարուիր: Սակայն ինչ են մեր նուազ-
ման պատճառներն. քանի մը տեսակ են և
հարկ է խաղաղելու և դարման վնասել:
Թէ և սովորաբար Չմիւսնիոյ ուղեորու-
թեան և բաղադրանքութեան հակադէմ
են՝ և թէ օտար երկիրներ տեսնելու և թէ
առեւտրական յարաբերութիւններ հաստա-
տելու նպատակաւ ոմանք մերթ ընդ մերթ
հայրենիքէ կը հեռանան, սակայն մէկ կող-
մէ այս տարակայնութիւնը կարճատեւ կը
լինի, վասն զի հայրենի արեւմտեւ իր-
ջին համար մեծ հրապոյր ունին, միւս
կողմէ գաւառներէ եկող և ստո հաստա-
տուող ազգայիններն եղած պահտը կեր-
պով մը կ'ընթանան: Աւստի այս տարադ-
րութիւնը պատճառ չկրնար համարուիլ
նուազման: Ըստ մեզ բարուց թոյլութիւ-
նը, նորաստեղծութիւնը, բնական կամ սիր-
նուազումը, պնդաստեղծութիւն և կերպ մը
գործելի սովորութիւնն որ մ'ըրկորա-
սարգենքն ազգային շրջանէն դուս կը
հանէ, օտար սիրային յարաբերութեանց
կ'մղէ և իրենց ազգային զգացմանց հետ
քսալը կ'աղաւթէ՝ մեծապէս կ'ներգործեն
այս ազգաւոր երկրային առաջ բերելու և
ամուսնութիւններն տարուէ տարի նուա-
զելու: Հարեանցի հաշուով կրնայ զըտ-
նուիլ քաղաքս մէջ ամուսնութեան յար-
մար հասակի և վիճակի մէջ հարկերն ա-
ւելի պատանդներ, սակայն այս տարի հա-
զիւ 55 հոգի ամուսնացան, մինչդեռ նա-
խորդ տարիներն եռապատկեր կ'պատա-
հէին: Աս հասալի բարձր և ստորին դա-
տա մարդիկ տուն տեղ լինելու կ'խորհին,
իսկ մեր արդի նորերու պատանդին քանի
պահանջող է և բաւարարիչ: Այս միայն գե-
ղանին կ'մնտէ, այլ բարեկիրթը, ոչ մի-
այն հարուստ օժիտ կ'ուզէ, այլև տոհմիկ
օրիորդ, որ աւել տեսակ բարեմասնու-
թիւն ունենայ. լաւ հաղուի, պարէ,
բարեկիրթ ամէ, ընկերութիւններու մէջ
վայելի, քանի մը լեզու գիտնայ, իսկ եթէ
աւտնին իրաց անհմուտ է, վայել չէ, բա-
ւական է որ արտաքին վալ ու սակի ու-
նենայ, թէ ևս ստէլ իրեն իրեն յարմար
ընտրութիւն մ'ընելու չափ կարողութիւն
զուրկ է: Եւ երբ այս պայմաններով մնու-
ած աստղիկը չգտնեն՝ կ'երթայ Օմիւս-
նի: Երբ, աճէ և աճէ մ'առնէ ծուր
կը զնէ կամ ինքնասիրութեան մէջ կը
ընթէ՝ մեծ հաճոյք զգալով՝ երբ խնամի խը-
նամիկ վրայ իրեն ոտը դնէ և խօսքիսով
մ'ուզեն այ, կամ այն օրիորդին համար,
որ՝ թէ և համեստ, պարզասէր, կիրթ, ա-
նոյց, բայց գեղող երկրասիրին բժա-
նիղդութեանց ենթակայ կ'մնայ և խնա-
մին յուսալիցաւ կ'ընտնայ:

Այս ընթացքը չէին սրահը և մեր նախ-
նիք, իրեն վաճառական ամուսնութեան

(1) Պրո Խորհրդէ, Հայաստան, 10 սէնե
դարձնուած պոլ գաւառը Էջմիլի միջն պի-
ղի մը աղ լըմը իր միջն տիւր, չիւնքի մէջ
քիւր հիւստայն նիւթի մէջ, ետին էկէր պոլ
հալէ կիտեր իսկ, տիւնը տիւր քի պոլն-
տան 10 սէնե ոտն հիշ Հայ Էջմիլ գալ-
ման համար թըր: Պրո պոլով Մոսկովեան
էկէնի մը Խորհրդէ միջն միջն միջն
իսկ շօք իլի օլուր:

պայմաններուն վրայ չէին սակարկեր,
զիստովով որ օժտական զբաղմունքն ստէլ
կնիւն քոնքին հաճոյքը գոչ ընելու կը
ծառայեն և ջուրի պէս կ'երթան ամուսնի-
նը տեսակ մը ստուրգի դարձնելով, չէին
հեռանար ընտանեկան յարկէն և իրենց
սիրտը, միտքն ու ստակն ունայն զրօսա-
նաց մէջ չէին վատնէր, այլ երբ կ'զգային
որ գործունեայ, ճարտար են և համեստ
վաստակի տէր, երբ կ'նային որ կարող
են բնական մը նայիլ, աշխարհ մտնելու
կ'երթին, և քաղ գիտնալով որ յարմար ա-
մուսնութեան մէջ կ'կայանայ առտնին եր-
ջանկութիւնն և յաջողութիւնը, իրենց
շրջանին մէջ կ'մտնէին էսկ մը, կ'հա-
նէին պարկեշտ, ուշիմ, կայտառ, տնասէր
օրիորդ մը, իսկոյն իրենց ազգայն անոր
կ'նայիլին և սուրբ պատկով իրենց սիրտ
ուստը կ'կատարէին:

Այս այս պայմաններով կազմուած ըն-
տանիքներ հաւասարութեան, արդարա-
միտութեան, միտքեան, անկեղծութեան
և վերաբերած վրասնութեան մէջ կ'զար-
գանան և ընտիր ընտիր պատուներն առաջ
կ'բերեն՝ թէ իրենց և թէ աղիին համար:
Թերեւս առարկուի որ այժմ ամեն երիտա-
սարդի նիւթական վիճակը չենք որ ա-
մուսնանայ, թէ այժմ նոր սիրտայն հետ
նոր ծախուց դռներ բացուած են, թէ օ-
րիորդներն ծանր ծանր պահանջներ ու-
նին՝ զոր ընու պէտք է, թէ սղութիւնը
մէկ կողմէ, պնդաստեղծութիւնը միւս կողմէ
զբաւաղութիւնը կ'կծեն: Բայց ասոնք
անտի և փառասիրութեան միտուներ
ծածկելու ծառայող պատուներն են:
Այժմ աղապ երիտասարդի մ'անձնական
ծախան երկու ընտանիք հողալու կ'աւեն-
իսկ կին մը կարող է լինիլ ինչ որ կ'կամի
ամուսինն՝ որ ստէլ սնանկաւորութեան և
անպատեհ հարաբերութեան կ'պահէ իր վե-
ճակը կողակցին, մեծ մեծ կ'խօսի և անոր
առիթ կ'տայ պահանջելու միշտ: Օրիոր-
դաց զարդասիրութեան զրդիւն ստէլ
պատանիներն են որ պնդաստեղծութեան
պատիւ ունին քան թէ պարզասիրին, և
այս ընթացքով պերճանաց և շուսյութեան
հակուսներ կ'բաշտարեն:

Երջանկութիւնն յարաբերական բան մ'է:
Երբ մարդ չափաւորութեան, սակաւապէ-
տութեան և խնայութեան օրուները
կ'անդիտէ, երբ ստէլ իր ազգայն ներ-
կային խարուսիկ զրօսանաց կ'ընէ, և իր
բոլոր հարստութեան և յաջողութեան յոյսն
ամուսնական բաղդին վրայ կ'ընէ, բնա-
պէս ամուսնութիւնները կ'ընտրեն, ներ-
քին բարոյական անկարողութիւնները կ'ա-
ւելնան և օր ըստ օրէ ժողովուրդը վատ-
թարանալով կ'նուազի: Այս մեր ընդհա-
նուր զխտրութեան նպատակն է ցոյց տալ
որ եթէ տեղ տեղ, ինչպէս քոքը Ասիոյ
ներսերը, ժողովուրդեան նուազման պատ-
ճառն թշուառութեան արդաւիքն են, տեղ
տեղ ալ ինչպէս Կոստանդնուպոլսոյ և
Չմիւսնիոյ Հայոց մէջ անգլապատեթեանէ
կ'ընտրեն ծուր բնուրդներու մէջ
գին: Ինչ է պատճառն որ Յոյնք և այլ
հասարակութիւններ այս մասին ալ մեղնէ
առաջ են, վասն զի գիտենք իր մէջ լի-
նիլ, զիտեն խնայութեան բաղադրիւն
հետեւանքը, զիտեն որ ընտանեկան կեան-
քն զգաստ, գործունեայ, հետաւոր կը
կ'ընթէ այն տանտէրն՝ որ պարտաւորու-
թեան և պատասխանատուութեան զգա-
ցումով կ'ընտնայ:

Աւստի մեր կողմի և Հայաստանի մերազ-
նից նուազման տարբեր պատճառներու
դէմ տարբեր դարմաններ պէտք են: Ե-
թէ անոնք ապահովութեան, աշխատու-
թեան պաշտպանութեան, զբաղաւթից
ծառայման կ'կարօտին որ յաւաքալ լինեն և
բաղմանան, մեկի որ վտար ի շատէ այս
պայմանները կ'ընտնեն, ծուր կարողութիւն
ընտանեկանութիւն, պարզասիրութիւն
պէտք են որ առաջող երկր նպատակին
հասնինք: Իսկ մեղ ամուսնութեան են բա-
րոյական կրթութիւն, տնտեսական խըն-
դիրներու ծանօթութիւն, աշխատութեան
ենտեղ, և մեր կայսրութիւնը, ծուր կարողութիւն
և արուստից հմուտութեան զարգացնելու
կարեւորութիւն: Տո՛ւր այս առաւելու-
թիւնները Հայոց և անտարակոյս եղի որ
քիչ տարուան մէջ իր նիւր կ'կրկնապատ-
կի: Եւրոպայի պէս բնաւ վախճալով տեղի
չունին շատ շատ բարձրագոյնութեան
ծնող ուրիշ տեսակ աղէտից երեսն, քանի

որ մեր տոն և Հայաստան միակութեան ան-
բաւ սպարէզ մը կ'ընայ և միայն կենաց,
ստացուածոց ապահովութեան, աշխա-
տութեան և կրթութեան սիրտէլք բար-
եաց կ'սպասէ որ իր միւսներն և նոր ի
նորոյ ծնելիք պաւակները անուցանէ և
պատասպարէ:

(Արեւելեան Մամուլ)

ՀՐԱՆԻՐ

Առ Մեծ. ընտրող Պէշիքթաշու
Ինչպէս որ ծանուցուած էր այսօր
երեսիրտական քուէարկութիւնը
կատարուեցաւ, բայց բացարձակ առա-
ւելութիւն չի գոյանալով հարկ է ըստ
Մահմանադրութեան երկրորդ քուէար-
կութիւն մը կատարել համեմատական
առաւելագոյն քուէ ստացողներէն հե-
տեւալ երկու անձանց մէկուն վրայ
որք են:

Մեծ. Բարսէղ Էֆ. Հալաճեան Գուէ 21
» Սեդրանիկ պէշ Կրճիկեան » 17
Կը հրաւիրեմք զՄեծապատիւ ընտ-
րող, որ յառաջիկայ Առաջ հինգ շաբ-
թի օրը բարեհաճին իրենց քուէն ազ-
գասիրաբար բերել:

Քուէարկութիւնը պիտի սկսի ճիշտ
ժամը 3ին և պիտի վաղի յաւարտել
Պ. Պատարագին, և անմիջապէս քուէ-
համարը պիտի կատարուի ի տես ժո-
ղովրդեան:

Պէտք է գիտնալ որ այս անգամ վե-
րոյիշեալ երկու անուններէն մէկուն
վրայ միայն քուէ պիտի տրուի:

7 ապրիլ 1875 Նախագահ
Պէշիքթաշ ընտրող ժողովոյ
Խորէն Արք եպիսկոպոս Նար-Պէշ

ԵՆՐ ԱՆԹԸ ԹԻՄՈՒՐ ԵՕԼՈՒ

Ի Լ Ա Ն
Արաքսանիս մայիս 1 տէն իմ իպարէն
թարթիպա պէր վէճէի ղիլք թէն-
Ղիլ զըլմիլը տըր:

Պարտնձի Մէլիկ
1 1/2 Ղուրուշ կիթմէք
2 » կիթիպ կէլմէք
30 » Պիր տէֆէլէր տէրունին-
տէ 40 առէտ պիլէթ օլուպ ինմէք վէ
չըլմադ իլին պիլա ֆէրք գապուլ
օլունուր:

Իրիւնձի Մէլիկ
30 Բարայ կիթմէք
1 Ղուրուշ կիթիպ կէլմէք
25 » Պիր տէֆէլէր տէրունինտէ
գըրգ առէթ պիլէթ օլուպ ինմէք վէ
չըլմադ իլին պիլա ֆէրք գապուլ
օլունուր:

ԻԼԱՆ

Թօք գաւուռաւ Եաղճանէ սօզ աղըն-
տա 17 նիւմէրօլու եէնի պիլ խանէ,
և օտուր վէ ալթ ընտա մահիւն 80-100
ղըշ. քիւրա կէթ իրիլ պիլ գահվէ օլ-
տուղու վէ քէլա Թօք գաւուռաւ Երմէնի
քիլիւսի սօզ աղընտա 7 նիւմէրօլու
պիլ խանէ 2 օտուր վէ գուեուսու օլ-
տուղու հալտէ սաթ լըգ օլուպ, մէզ-
քիւր էվլէրի կէօրմէք վէ բաղալը-
ղըն իմմէք իսթ էէնիլէրին, Չարուի
քէպիլտէ Սըրմաքէ սօզ աղ ընտա 11
նիւմէրօլու տիւք քիւստա Մանաս օլ-
լու Պօղոս աղանա միւրաճաւթ իլլէ-
մէլէրի:

Սահիպ Գաղէթա
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԱՆ
Գալաթտա Բլնճէ-Միկ Բաղարընտա
Նումէր 41 Խաթի Խաչընտա